

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL PAVYZDINĖS
MINISTERIJOS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪROS, PAVYZDINĖS ĮSTAIGOS PRIE
MINISTERIJOS ADMINISTRACIJOS STRUKTŪROS IR PAVYZDINĖS KITOS
MINISTERIJAI PAVALDŽIOS BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS ADMINISTRACIJOS
STRUKTŪROS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO (toliau – Nutarimo projektas)
(TAP-18-1597; TAIS Nr. 18-11479)**

2018-10-03 Nr.NV-2598

Vilnius

Skubos tvarka įvertinę Nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vyriausybė tvarkydama krašto reikalus (Konstitucijos 94 str. 1 punktas) priima privalomas teisės normas. Šiuo konkrečiu atveju, tvirtinamos *pavyzdinės* ministerijų, įstaigų prie ministerijų ir kitų ministerijai pavaldžių įstaigų administracijų *struktūros* būtų tik rekomendacinio pobūdžio (t.y. neprivalomos). Todėl Vyriausybei priimant neprivalomą, o tik rekomendacinio pobūdžio teisės aktą, būtų formuojama ydinga teisėkūros praktika.

2. Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano, patvirtinto Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 „Dėl viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių ir viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“, 1.2 papunktyje nustatyta, kad Vidaus reikalų ministerija 2018 m. III ketvirtį patvirtins Pavyzdinę ministerijos administracijos struktūrą, pavyzdinę įstaigos prie ministerijos administracijos struktūrą ir pavyzdinę kitos ministerijai pavaldžios biudžetinės įstaigos administracijos struktūrą bei galimo nukrypimo nuo jų sąlygas. Vertinant tai, kad Vyriausybė apsisprendė pastarąjį teisės aktą tvirtinti Vyriausybės nutarimu, siūlytume atitinkamai keisti pastarąjį teisės aktą. Vertinant tai, kad Vyriausybė tvirtins Pavyzdinę ministerijos administracijos struktūrą ir Pavyzdinę kitos ministerijai pavaldžios biudžetinės įstaigos administracijos struktūrą, šiose struktūrose vartojamų formuluočių paaiškinimus siūlytume svarstyti galimybę įforminti kaip teisės akto priedus, nes teisės akto priedas yra atskirai įforminta teisės akto sudedamoji dalis (Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 20 punktas).

Kartu siūlytume tikslinti atitinkamos struktūros priedais siūlomų tvirtinti dokumentų pavadinimus, t.y. formuluotę „Pavyzdinėje ministerijos administracijos struktūroje vartojamų formuluočių paaiškinimai“ (toliau – Ministerijos struktūros paaiškinimai) siūlytume tikslinti į

„Ministerijos administracijos struktūros aprašymas“. Analogiškai turėtų būti tikslinamas ir kitos struktūros priedas.

Taipogi pastebėtina, kad Nutarimo antraštė nesuderinta su Nutarimo projekto 1.2 papunkčiu, nes pavadinime vartojama viena formuluo­­tė „kitos ministerijai pavaldžios biudžetinės įstaigos administracijos struktūra“, o Nutarimo projekto 1.2 papunktyje kita – „įstaigos prie ministerijos administracijos struktūros ir kitos ministerijai pavaldžios biudžetinės įstaigos“. Siūlytume suderinti.

3. Pavyzdinė ministerijos administracijos struktūra turėtų būti įvertinta *Vyriausybės įstatymo* (toliau – Įstatymas) atitinkamų straipsnių *kontekste*:

- Įstatymo 31 str. 1 dalyje nustatyta, kad ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės – viceministrai, ministro patarėjas (patarėjai) ministro atstovas spaudai ir kiti ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai, tačiau Ministerijos struktūros paaiškinimuose (žr. 1.1 papunktis) susiaurinama ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybių ratas, o tai, savaime suprantama, nesuderinama su Konstitucijoje įtvirtinta įstatymų viršenybe poįstatyminių aktų atžvilgiu.

- Ministerijos struktūros paaiškinimuose (žr. 1 punktas) ministro kabineto paskirtį siūlytume suderinti su Įstatymo 31 str. 1 dalyje apibrėžta paskirtimi, vengiant nuostatų skirtingo interpretavimo, nes Ministerijos struktūros paaiškinimuose, nustatyta, kad padeda ministrui *atlikti jam pavestas funkcijas*, o pagal Įstatymą ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai *padeda ministrui suformuoti politines nuostatas ir prioritetus, priimti sprendimus ir juos įgyvendinti*.

- Ministerijos struktūros paaiškinimų (žr. 1 punktas) dubliuoja Įstatymo 31 str. 2 dalį dėl ministerijos viceministrų skaičiaus nustatymo.

4. Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 6, 13, 18, 22, 24, 26, 29-1, 30, 31-1, 38, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo 8 str. 2 dalyje, kuri įsigalios 2019 m. sausio 1 d., nustatyta, kad įstaiga prie ministerijos gali turėti kolegiją. Tuo tarpu pateiktoje Pavyzdinėje įstaigos prie ministerijos administracijos struktūroje ir kitos ministerijai pavaldžios biudžetinės įstaigos administracijos struktūroje nustatyta kaip vienas iš minėtų įstaigų struktūrinių elementų – Patariamąjo taryba. Tiek kolegija, vadovaujantis minėtomis įstatyminėmis nuostatomis, tiek Patariamąjo taryba (žr. Pavyzdiniai įstaigos prie ministerijos administracijos struktūroje ir kitos ministerijai pavaldžios biudžetinės įstaigos administracijos struktūroje vartojamų formuluočių paaiškinimų (toliau - Kitos įstaigos struktūros paaiškinimai) 2 punktas) būtų patariamasis organas, todėl svarstytinas naujo struktūrinio elemento, neįtvirtinto įstatyminėse nuostatose, poreikis. Kartu turėtų būti įvertinta, tai, kad Patariamąjo taryba būtų tik visuomeniniais pagrindais veikiantis kolegialus organas, nereikalaujantis finansavimo, todėl ir šiuo aspektu svarstytinas jos nurodymas struktūroje.

Pastebėtina, kad Įstatymo 32 str. 1 dalyje nustatyta, kad ministerijoje sudaroma kolegija kaip ministro patariamoji institucija, tačiau toks struktūrinis elementas Pavyzdinėje ministerijos administracijos struktūroje nenurodomas.

5. Atsižvelgiant į tai, kad tvirtinamos struktūros siejamos su konkrečiomis pareigybėmis, svarstytina, ar tikslinga nurodyti ministro visuomeninius konsultantus (Ministerijos struktūroje paaiškinimų 1.2 papunktis).

6. Atkreiptinas dėmesys, kad personalo tvarkymo funkcijos yra perduotas Nacionalinio bendrųjų funkcijų centrui (žr. Vyriausybė 2018 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 125 „Dėl biudžetinės įstaigos Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“), todėl svarstytina, kodėl Ministerijos struktūroje paaiškinimų 8.1.6 papunktyje nustatyta administravimo padalinio viena iš funkcijų personalo tvarkymo funkcija. Analogiška pastaba taikytina ir Kitos įstaigos struktūros paaiškinimų 7.1.4 papunkčiui. Be kita ko, nėra aišku, kodėl neįtvirtinama išimtis, jei ateityje tam tikros funkcijos būtų atliekamos centralizuotai.

7. Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 6.5 papunktyje nustatyta, kad teisės aktų terminai turi būti tikslūs ir taisyklingi, derėti su jau galiojančių nacionalinių, ypač tos pačios srities, teisės aktų terminais, vertinant tai, abejojame Ministerijos struktūros paaiškinimuose ir Kitos įstaigos struktūros paaiškinimuose vartojamų formuluočių tokių kaip „ministro kabinetas“ ir „įstaigos vadovybė“ atitikimu šiam reikalavimui.

8. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Vyriausybės įstatymo nuostatas ir Valstybės tarnybos įstatymo nuostatas tik įstaiga prie ministerijos turi įstaigos kanclerio pareigybę, o kitos ministerijai pavaldžios biudžetinės įstaigoms tokia pareigybė nėra priskirta.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Rimvydas Pilibaitis

Gerda Štaraitė-Barsulienė, tel.